

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ปี 2567

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากร ขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมิน ความเสี่ยงมาใช้ใน องค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบ กับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็น ความเสียหายที่น้อยกว่าที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้า โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้ธนาคารมีมาตรการ ระบบ หรือ แนวทาง ในการป้องกันผู้บริหาร พนักงาน และผู้ช่วยพนักงานไม่ให้ทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ความรู้พื้นฐานของความเสี่ยงการทุจริต สินบน

1. ประเภทของความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น 2 ประเภท

ประเภทที่ 1 ความเสี่ยงการทุจริตจากกระทำโดยตัวผู้ทุจริตเองโดยลำพังไม่เกี่ยวกับบุคคลที่สอง เช่น การยกยอก เบียดบังเงินหรือทรัพย์สินของทางราชการ การเบิกจ่ายเงิน การดำเนินการด้านการเงินและการบัญชี ที่เป็นเท็จ สาเหตุสำคัญของการทุจริตเกิดจากการขาดระบบการควบคุมภายในที่ดี หรือความอ่อนแอของระบบ การควบคุมภายใน

ประเภทที่ 2 ความเสี่ยงการทุจริตจากการกระทำที่เกี่ยวกับสองฝ่ายมีทั้งผู้ให้ ผู้รับสินบน เช่น เงินใต้โต๊ะของขวัญสินน้ำใจ การต้อนรับ การบริจาด ค่าอำนวยความสะดวก หรือผลประโยชน์ในรูปแบบอื่นๆ ที่คำนวณมูลค่าได้

ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนและมีความ เป็นไปได้ที่อาจเกิดขึ้น **ทุจริต :** การใช้อำนาจรัฐในทางที่ผิด : การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจ ก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบและการรับสินบน หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของ ธ.ก.ส. ในอนาคต

สินบน Bribery ISO 37001 : ได้ให้ความหมายสินบน หมายถึง การเสนอการสัญญา การให้ การรับ การเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมิมูลค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัว เงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใด ๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็น การโน้มน้าวหรือตอบแทนเพื่อให้บุคคลากรกระทำหรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ ของบุคคลนั้น (ตามความหมายของ ISO 37001 “offering, promising, giving, accepting or soliciting of an undue advantage of any value (which could be financial or non-financial), directly or indirectly, and irrespective of location(s), in violation of applicable law, as an inducement or reward for a person acting or refraining from acting in relation to the performance of that person’s duties. (ที่มา : Bureau Veritas Certification Services The Implementation of ISO 37001 with Gift Giving and Receiving)

ของขวัญ (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่รัฐ พ.ศ. 2565) เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่กันเพื่ออวยชัยไมตรี ให้เป็นรางวัลให้โดยเสนาหา ให้เพื่อการสงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจ และให้หมายความรวมถึงประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษ ซึ่งมีใช่เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไปในการได้รับการลดราคาทรัพย์สินหรือการได้รับบริการหรือการรับการฝึกอบรม หรือการรับความบันเทิง ตลอดจนการออกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง หรือท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใด ในลักษณะเดียว และไม่ว่าจะให้เป็นบัตร ตัว หรือหลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินหรือสิ่งของให้ในภายหลัง

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา มาตรา 128 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2543 ข้อ 3 ให้นิยาม “การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือ บุคคลที่ให้แก่กันโอกาสต่าง ๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือ วัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกัน

2. การบริหารความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงต้องครอบคลุมความเสี่ยงทั้งหมดขององค์กร (Comprehensive Corruption Risk Management Policy Process)

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยง การทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

1. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558
2. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
3. การจัดซื้อจัดจ้าง
4. การบริหารงานบุคคล

การวิเคราะห์บริบทขององค์กร

บทบาท ภารกิจ อำนาจหน้าที่	กระบวนการหรือโครงการ/งาน
1. ด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558	ธ.ก.ส. ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบนในกระบวนการอนุมัติ อนุญาต เนื่องจากไม่มีภารกิจการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558
2. ด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	การให้บริการทางการเงินและการให้สินเชื่อ
3. ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	การป้องกันการรับผลประโยชน์ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
4. การบริหารงานบุคคล	การดำเนินการทางวินัย

การประเมินความเสี่ยง

1. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต โดยพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือด้านโอกาส และด้านผลกระทบ และการให้คะแนนทั้ง 2 ปัจจัย ดังนี้

โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปแบบของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้นโดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก 2 ปัจจัย คือ โอกาสเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

ตารางแสดงระดับความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินความเสี่ยง

ผลกระทบ (Impact)	โอกาสเกิดเหตุการณ์ (Likelihood)				
	1 ต่ำ	2 ค่อนข้างต่ำ	3 ปานกลาง	4 ค่อนข้างสูง	5 สูง
5 - สูง	M5	NH10	NH15	H20	H25
4 - ค่อนข้างสูง	NL4	M8	NH12	NH16	H20
3 - ปานกลาง	NL3	M6	M9	NH12	NH15
2 - ค่อนข้างต่ำ	L2	NL4	M6	M8	NH10
1 - ต่ำ	L1	L2	NL3	NL4	M5

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

ระดับ (Level)	โอกาสและความเป็นไปได้ (Opportunity and Probability)	ความถี่ (Frequency)	มีการร้องเรียนผ่านช่องทาง Call Center และช่องทางออนไลน์	มีการส่งต่อข้อมูลเชิงลบผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์	มีการเผยแพร่ข่าวสารเชิงลบผ่านช่องทางสื่อมวลชน
5 สูง (High)	มีโอกาสเกิดขึ้นสูง (มากกว่า 50%)	ภายใน 1 เดือน เกิดขึ้นมากกว่าหรือเท่ากับ 1 ครั้ง	มากกว่า 25 ครั้ง/เดือน	มากกว่า 2,800 ครั้ง/เดือน	มากกว่า 3 ช่องทาง/เดือน
4 ค่อนข้างสูง (Nearly High)	มีโอกาสเกิดขึ้นค่อนข้างสูง (31 - 50%)	ภายใน 1 ไตรมาส เกิดขึ้นมากกว่าหรือเท่ากับ 1 ครั้ง	21 - 25 ครั้ง/เดือน	2,101 - 2,800 ครั้ง/เดือน	3 ช่องทาง/เดือน
3 ปานกลาง (Medium)	มีโอกาสเกิดขึ้นได้ในบางครั้ง (11 - 30%)	ภายใน 1 ปี เกิดขึ้นมากกว่าหรือเท่ากับ 1 ครั้ง	16 - 20 ครั้ง/เดือน	1,401 - 2,100 ครั้ง/เดือน	2 ช่องทาง/เดือน
2 ค่อนข้างต่ำ (Nearly Low)	แทบจะไม่มีโอกาสเกิดขึ้น (6 - 10%)	มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี เกิดขึ้นมากกว่าหรือเท่ากับ 1 ครั้ง	11 - 15 ครั้ง/เดือน	701 - 1,400 ครั้ง/เดือน	1 ช่องทาง/เดือน
1 ต่ำ (Low)	เกิดขึ้นได้ยากมาก (น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5%)	เหตุการณ์นี้ไม่เคยเกิดขึ้น หรือมากกว่า 3 ปี เกิดขึ้นมากกว่าหรือเท่ากับ 1 ครั้ง	ไม่เกิน 11 ครั้ง/เดือน	น้อยกว่า 700 ครั้ง/เดือน	ไม่มีการเผยแพร่ข่าวทางลบ

ตารางอธิบายผลกระทบจากเหตุการณ์ (Impact)

ตารางอธิบายผลกระทบจากเหตุการณ์ (Impact)						
ระดับ (Level)	ด้านการเงิน		ด้านการดำเนินงาน	ด้านภาพลักษณ์ชื่อเสียง		ด้านกฎหมายและข้อบังคับ
	ผลกระทบต่อกำไรสุทธิ	ผลกระทบต่อสภาพคล่อง		ช่องทาง Call Center และช่องทางออนไลน์	ช่องทางสื่อสังคมออนไลน์/สื่อมวลชน	
5 สูง (High)	กำไรสุทธิลดลงมากกว่าร้อยละ 3	อัตราส่วนสภาพคล่องต่อเงินฝากกรรมน้อยกว่า ร้อยละ 9	ส่งผลกระทบต่อการค้าเงินธุรกรรมสำคัญของธนาคารและสามารถกู้คืนระบบได้เกินระยะเวลา MTPD โดยใช้แผน BCP/DRP ระหว่างที่มีการกู้คืนระบบ	บริหารจัดการข้อร้องเรียนได้โดยใช้เวลามากกว่า 9 วัน	บริหารจัดการข่าวได้โดยใช้เวลามากกว่า 4 วัน	ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อบังคับหรือกฎหมายหรือสัญญาหรือข้อตกลงและมีผลตามมาในทางปฏิบัติที่รุนแรง ถูกฟ้องร้องดำเนินคดี ก่อให้เกิดความเสียหายด้านการเงิน
4 ค่อนข้างสูง (Nearly High)	กำไรสุทธิลดลงร้อยละ 2-3	อัตราส่วนสภาพคล่องต่อเงินฝากกรรมร้อยละ 9-9.99	ส่งผลกระทบต่อการค้าเงินธุรกรรมสำคัญของธนาคารและสามารถกู้คืนระบบได้เกินระยะเวลา RTO แต่ไม่เกิน MTPD โดยใช้แผน BCP/DRP ระหว่างที่มีการกู้คืนระบบ (MTPD)	บริหารจัดการข้อร้องเรียนได้ภายใน 9 วัน	บริหารจัดการข่าวได้ภายใน 4 วัน	ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อบังคับหรือกฎหมายหรือสัญญาหรือข้อตกลงและมีผลตามมาในทางปฏิบัติที่รุนแรง ก่อให้เกิดความเสียหายด้านการเงินแต่ไม่ถูกฟ้องร้องดำเนินคดี
3 ปานกลาง (Medium)	กำไรสุทธิลดลงร้อยละ 1-2	อัตราส่วนสภาพคล่องต่อเงินฝากกรรมร้อยละ 10-10.99	ส่งผลกระทบต่อการค้าเงินธุรกรรมสำคัญของธนาคารและสามารถกู้คืนระบบได้ไม่เกินระยะเวลา RTO โดยใช้แผน BCP/DRP ระหว่างที่มีการกู้คืนระบบ	บริหารจัดการข้อร้องเรียนได้ภายใน 6 วัน	บริหารจัดการข่าวได้ภายใน 3 วัน	ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อบังคับหรือกฎหมายหรือสัญญาหรือข้อตกลงแต่ไม่ครบถ้วน ไม่ถูกฟ้องร้องดำเนินคดี ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายด้านการเงินและต้องชี้แจงต่อหน่วยงานกำกับดูแล
2 ค่อนข้างต่ำ (Nearly Low)	กำไรสุทธิลดลงไม่เกินร้อยละ 1	อัตราส่วนสภาพคล่องต่อเงินฝากกรรมร้อยละ 11-11.99	ส่งผลกระทบต่อการค้าเงินธุรกรรมสำคัญของธนาคารและสามารถกู้คืนระบบได้ไม่เกินระยะเวลา RTO โดยใช้แผน BCP/DRP ระหว่างที่มีการกู้คืนระบบ	บริหารจัดการข้อร้องเรียนได้ภายใน 3 วัน	บริหารจัดการข่าวได้ภายใน 2 วัน	ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อบังคับหรือกฎหมายหรือสัญญาหรือข้อตกลง แต่ไม่ครบถ้วน ไม่ถูกฟ้องร้องดำเนินคดี ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายด้านการเงินและไม่ต้องชี้แจงต่อหน่วยงานกำกับดูแล
1 ต่ำ (Low)	ไม่มีผลกระทบต่อกำไรสุทธิ	อัตราส่วนสภาพคล่องต่อเงินฝากกรรมตั้งแต่ร้อยละ 12 ขึ้นไป	ไม่ส่งผลกระทบต่อการค้าเงินธุรกรรมสำคัญของธนาคาร	บริหารจัดการข้อร้องเรียนได้น้อยกว่า 3 วัน	บริหารจัดการข่าวได้น้อยกว่า 2 วัน	ปฏิบัติตามกฎหมายหรือกฎระเบียบหรือข้อบังคับหรือสัญญาหรือข้อตกลง

ตารางแสดงเกณฑ์ระดับความเสี่ยงและความหมาย

เกณฑ์ระดับความเสี่ยง	ความหมาย
สูง (H: High) (20-25)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญสูงมาก จำเป็นต้องได้รับการจัดการทันที
ค่อนข้างสูง (NH: Nearly High) (10-16)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญสูง จะต้องได้รับการจัดการในลำดับถัดมา
ปานกลาง (M: Medium) (5-9)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญ และต้องติดตามการปฏิบัติตามมาตรการจัดการความเสี่ยงที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันอย่างเคร่งครัด
ค่อนข้างต่ำ (NL: Nearly Low) (3-4)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญน้อย อยู่ในระดับที่ผู้บริหารยอมรับได้ แต่ต้องติดตามอย่างสม่ำเสมอ
ต่ำ (L: Low) (1-2)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญน้อย อยู่ในระดับที่ผู้บริหารยอมรับได้

ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
ด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558			
<p>จ.ก.ส. ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบนในกระบวนการอนุมัติ อนุญาต เนื่องจากไม่มีภารกิจการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558</p>			
ด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ			
1	พนักงานทำรายการถอนเงินจากบัญชีเงินฝากต่างสำนักงาน โดยลูกค้าไม่ได้มาดำเนินการด้วยตนเอง	✓	
2	การรับฝากเงินจากลูกค้า โดยที่ตนไม่ได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่รับชำระหนี้เงินกู้ เงินฝากหรือเงินอื่นใดของลูกค้า นำเงินสดที่ตนรับมาจากลูกค้าเพื่อส่งชำระหนี้ไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว	✓	
3	การให้สินเชื่อโครงการต่าง ๆ โดยมีเจตนาที่เอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือช่วยเหลือผู้อื่นหรือ เพื่อให้ได้เป้าหมายหรือผลดำเนินงานที่ไม่ถูกต้อง	✓	
4	การจัดทำสัญญา และหรืออนุมัติสัญญากู้เงินเกินกว่าความต้องการของลูกค้า หรือการจัดทำสัญญากู้เงินโดยลูกค้า ไม่มีความประสงค์ที่จะกู้เงิน	✓	
5	พนักงานเรียกรับของขวัญ หรือสินบน เพื่อแลกกับการปฏิบัติงานหรือการให้บริการ	✓	
ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง			
1	พนักงานให้ผู้ประกอบการในงานที่จะดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นผู้จัดทำร่างขอบเขตของงาน (TOR)		✓
2	กำหนดราคากลางสูงเกินจริง อาจก่อให้เกิดช่องทางการทุจริต		✓
3	พนักงานกำหนดคุณสมบัติผู้ยื่นข้อเสนอในแบบประกาศเชิญชวน ไม่เป็นไปตามแบบประกาศที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด		✓
4	คณะกรรมการซื้อหรือจ้างรับหรือเรียกรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เพื่อแลกกับการพิจารณาให้ผู้ยื่นข้อเสนอเป็นผู้ชนะการเสนอราคาหรือผู้ได้รับการคัดเลือก		✓
5	ทำสัญญาในลักษณะเอื้อประโยชน์ให้คู่สัญญา ส่งผลให้ธนาคารได้รับความเสียหาย		✓

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
การบริหารงานบุคคล			
1	พนักงานที่ได้รับมอบหมายพิจารณาข้อมูลการร้องเรียน จัดทำบันทึกเสนอผลการวิเคราะห์รายงานที่เอื้อประโยชน์กับผู้ถูกกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาส่วนงาน เพื่อให้ยุติเรื่อง		✓
2	คณะกรรมการสอบสวน/สอบข้อเท็จจริง ปรับสำนวนการสอบ เพื่อให้มีเหตุอันควรลดโทษทางวินัยให้ผู้ถูกกล่าวหา		✓
3	คณะกรรมการที่ปรึกษาเรื่องวินัย มีส่วนได้เสียหรือเอื้อประโยชน์ให้ผู้ถูกกล่าวหา		✓

การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้อุปกรณ์ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน ยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุม ข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน

ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
ด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558					
จ.ก.ส. ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบนในกระบวนการอนุมัติ อนุญาต เนื่องจากไม่มีภารกิจการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558					
ด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ					
1	พนักงานทำรายการถอนเงินจากบัญชีเงินฝากต่างสำนักงาน โดยลูกค้าไม่ได้มาดำเนินการด้วยตนเอง		✓		
2	การรับฝากเงินจากลูกค้า โดยที่ตนไม่ได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่รับชำระหนี้เงินกู้ เงินฝากหรือเงินอื่นใดของลูกค้า นำเงินสดที่ตนรับมาจากลูกค้าเพื่อส่งชำระหนี้ไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว		✓		

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
3	การให้สินเชื่อโครงการต่าง ๆ โดยมีเจตนาที่เอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือช่วยเหลือผู้อื่นหรือ เพื่อให้ได้เป้าหมายหรือผลดำเนินงานที่ไม่ถูกต้อง		✓		
4	การจัดทำสัญญา และหรืออนุมัติสัญญากู้เงินเกินกว่าความต้องการของลูกค้า หรือการจัดทำสัญญากู้เงินโดยลูกค้าไม่มีความประสงค์ที่จะกู้เงิน		✓		
5	พนักงานเรียกรับของขวัญ หรือสินบน เพื่อแลกกับการปฏิบัติงานหรือการให้บริการ				✓
ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง					
1	พนักงานให้ผู้ประกอบการในงานที่จะดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเป็นผู้จัดทำร่างขอบเขตของงาน (TOR)		✓		
2	กำหนดราคากลางสูงเกินจริง อาจก่อให้เกิดช่องทางการทุจริต		✓		
3	พนักงานกำหนดคุณสมบัติผู้ยื่นข้อเสนอในแบบประกาศเชิญชวนไม่เป็นไปตามแบบประกาศที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด		✓		
4	คณะกรรมการซื้อหรือจ้าง รับหรือเรียกรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เพื่อแลกกับการพิจารณาให้ผู้ยื่นข้อเสนอเป็นผู้ชนะการเสนอราคาหรือผู้ได้รับการคัดเลือก				✓
5	ทำสัญญาในลักษณะเอื้อประโยชน์ให้คู่สัญญา ส่งผลให้ธนาคารได้รับความเสียหาย		✓		
ด้านการบริหารงานบุคคล					
1	พนักงานที่ได้รับมอบหมายพิจารณาข้อมูลการร้องเรียน จัดทำบันทึกเสนอผลการวิเคราะห์รายงานที่เอื้อประโยชน์กับผู้ถูกกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาส่วนงาน เพื่อให้ยุติเรื่อง	✓			
2	คณะกรรมการสอบสวน/สอบข้อเท็จจริง ปรับสำนวนการสอบเพื่อให้มีเหตุอันควรลดโทษทางวินัยให้กับผู้ถูกกล่าวหา		✓		
3	คณะกรรมการที่ปรึกษาเรื่องวินัย มีส่วนได้เสียหรือเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ถูกกล่าวหา		✓		

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	Risk Score (L x I)				มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง	
<p>ด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558</p> <p>ธ.ก.ส. ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบนในกระบวนการอนุมัติ อนุญาต เนื่องจากไม่มีภารกิจการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558</p>							
<p>ด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ</p>							
1	การฝาก/ถอนเงิน	พนักงานทำรายการถอนเงินจากบัญชีเงินฝากต่างสำนักงาน โดยลูกค้าไม่ได้มาดำเนินการด้วยตนเอง	2	4	8	ปานกลาง	ซักซ้อมข้อพึงระวังในการปฏิบัติงานด้านการเงินการธนาคาร เพื่อมิให้กระทำการฝ่าฝืนวินัยของธนาคาร
2	การรับชำระหนี้	การรับฝากเงินจากลูกค้า โดยที่ตนไม่ได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่รับชำระหนี้เงินกู้ เงินฝากหรือเงินอื่นใดของลูกค้า นำเงินสดที่ตนรับมาจากลูกค้าเพื่อส่งชำระหนี้ไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว	2	5	10	ค่อนข้างสูง	จัดอบรมหลักสูตรการเงิน เพื่อเข้าใจบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบและควบคุมการปฏิบัติงานด้านบัญชีการเงินและการธนาคารได้อย่างถูกต้องตามวิธปฏิบัติของธนาคาร
3	การอนุมัติสินเชื่อ	การให้สินเชื่อโครงการต่าง ๆ โดยมีเจตนาที่เอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือช่วยเหลือผู้อื่นหรือเพื่อให้ได้เป้าหมายหรือผลดำเนินงานที่ไม่ถูกต้อง	2	3	6	ปานกลาง	ซักซ้อมข้อห้ามของพนักงานด้านธุรกิจสินเชื่อ เพื่อมิให้กระทำการฝ่าฝืนวินัยของธนาคาร
4	การจัดทำสัญญาสินเชื่อ	การจัดทำสัญญา และหรืออนุมัติสัญญากู้เงินเกินกว่าความต้องการของลูกค้า หรือการจัดทำสัญญากู้เงิน โดยลูกค้าไม่มีความประสงค์ที่จะกู้เงิน	2	2	4	ค่อนข้างต่ำ	จัดอบรมหลักสูตรสินเชื่อ เพื่อเข้าใจบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบและควบคุมการปฏิบัติงานด้านการบริหารสินเชื่อได้อย่างถูกต้องตามวิธปฏิบัติของธนาคาร
5	การให้บริการทางการเงินและการให้สินเชื่อ	พนักงานเรียกรับของขวัญ หรือสินบน เพื่อแลกกับการปฏิบัติงานหรือการให้บริการ	2	2	4	ค่อนข้างต่ำ	1. มาตรการไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) 2. มาตรการให้ความคุ้มครองข้อมูลของผู้แจ้งเบาะแส

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	Risk Score (L x I)				มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง	
ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง							
1	จัดทำร่างขอบเขตของงาน (TOR)	พนักงานให้ผู้ประกอบการในงานที่จะดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเป็นผู้จัดทำร่างขอบเขตของงาน (TOR)	2	2	4	ค่อนข้างต่ำ	1. กำหนดแนวปฏิบัติการต่อต้านการให้และรับสินบนไว้ในร่าง TOR 2. บันทึกชกชกซื้อการจัดทำ TOR
2	จัดทำและคำนวณราคากลาง	กำหนดราคากลางสูงเกินจริง อาจก่อให้เกิดช่องทางการทุจริต	1	1	1	ต่ำ	จัดทำและคำนวณราคากลางตามคู่มือวิธีปฏิบัติงาน และกำหนดจุดควบคุมการสอบทาน
3	จัดทำประกาศหรือหนังสือเชิญชวน	พนักงานกำหนดคุณสมบัติผู้ยื่นข้อเสนอในแบบประกาศเชิญชวน ไม่เป็นไปตามแบบประกาศที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด	2	2	4	ค่อนข้างต่ำ	1. ชกซื้อการจัดทำแบบประกาศเชิญชวน 2. กำหนดผู้รับผิดชอบในการให้เอกสาร
4	เปิดซองข้อเสนอ	คณะกรรมการซื้อหรือจ้างรับหรือเรียกรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้เพื่อแลกกับการพิจารณาให้ผู้ยื่นข้อเสนอเป็นผู้ชนะการเสนอราคาหรือผู้ได้รับการคัดเลือก	2	2	4	ค่อนข้างต่ำ	1. คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง พนักงานจัดหาและผู้มีอำนาจตามวงเงิน ลงนามรับรองตนเอง (self-declare) ว่าเป็นผู้ไม่มีส่วนได้เสียและ ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับบริษัทหรือผู้ประกอบการ 2. กรรมการที่มีความสัมพันธ์กับผู้ประกอบการ เช่น พี่น้อง เครือญาติ ต้องแจ้งต่อบังคับบัญชาเพื่อขอถอนตัวจากการเป็นกรรมการและให้คณะกรรมการตรวจสอบความขัดแย้งทางผลประโยชน์ตามระเบียบธนาคารฉบับที่ 50 ว่าด้วยความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของผู้ปฏิบัติงาน
5	สนองรับราคาและนัดทำสัญญา	ทำสัญญาในลักษณะเอื้อประโยชน์ให้คู่สัญญา ส่งผลให้ธนาคารได้รับความเสียหาย	1	1	1	ต่ำ	หัวหน้างานสอบทานลำดับที่ 1 ผู้มีอำนาจลงนามสัญญา สอบทานลำดับที่ 2

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	Risk Score (L x I)				มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง	
ด้านการบริหารงานบุคคล							
1	การวิเคราะห์รายงานที่ได้รับจาก ส่วนงานต่าง ๆ เบื้องต้น	พนักงานที่ได้รับมอบหมายพิจารณาข้อมูลการ ร้องเรียน จัดทำบันทึกเสนอผลการวิเคราะห์ รายงานที่เอื้อประโยชน์กับผู้ถูกล่ามำหา ต่อผู้บังคับบัญชาส่วนงาน เพื่อให้ยุติเรื่อง	1	1	1	ต่ำ	ซักซ้อมแนวทางการดำเนินงานด้านวินัย
2	คณะกรรมการสอบสวน/ สอบข้อเท็จจริง ดำเนินการ สอบสวน/รวบรวมเอกสาร/ พยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง/ การรับฟังพยานหลักฐาน และจัดทำรายงานผลการสอบสวน	คณะกรรมการสอบสวน/สอบข้อเท็จจริง ปรับสำนวน การสอบ เพื่อให้มีเหตุอันควรลดโทษทางวินัย ให้ผู้ถูกล่ามำหา	2	3	6	ปานกลาง	คณะกรรมการสอบสวน/ข้อเท็จจริง ต้องรับรองตนเองว่า ไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับผู้ถูกล่ามำหา
3	การพิจารณาความผิดและ การกำหนดโทษ โดยคณะกรรมการ ที่ปรึกษาเรื่องวินัย	คณะกรรมการที่ปรึกษาเรื่องวินัย มีส่วนได้เสียหรือ เอื้อประโยชน์ให้ผู้ถูกล่ามำหา	2	3	6	ปานกลาง	คณะกรรมการที่ปรึกษาเรื่องวินัยต้องรับรองตนเองว่า ไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับผู้ถูกล่ามำหา ซึ่งการพิจารณากำหนดโทษจัดทำในรูปแบบ คณะกรรมการที่มีความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างรอบด้าน ตลอดจนเป็นผู้ดำรงไว้ซึ่งคุณธรรม จริยธรรม และความ น่าเชื่อถือ